YIL : 2 — SAYI : 50
10 MART 1976
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

DÜNYADA DETANT – ÜLKEDE SOSYALİZM

BAŞYAZI

İŞÇİ SINIFI SERMAYE PARTİLERİNE KARŞI ÇIKMALIDIR

Sermaye sınıfı, işçi sınıfına hükmetmek için iki yol kullanır. Bunlardan birisi «şiddet» yoludur. İşçi sınıfına açıkça sert davranma yoludur. Diğeri ise «liberal» yoldur. İşçi sınıfına yumuşak görünme yoludur. Sermaye sınıfı bu yolları bazan peş peşe, bazan da birlikte kullanır.

Bugün Türkiye'de «Miliyetçi Cephe» iktidarı şiddet taraflısıdır. Sermaye sınıfının şiddet yolunu tutması çoğu zaman «anarşi» yaratır. Haklarını kanun yoluyla alamayanların tepkisi büyür. İşçiler, emekçiler, aydınlar arasında anarşik eğilimler görülür. 1971'lerde yaratılan anarşik ortamın kaynağı budur. Bugün MC iktidarının yaratmaya çalıştığı da budur.

Gerçekten, sık sık siyasi cinayetler işleniyor. Katiller bulunamıyor. Bazı olaylarda bir takım görevliler yetkilerini aşıyor. Suçlu gördükleri insanları cezalandırma yoluna gidiyorlar. İnsanları dövüyorlar, yaralıyorlar, hatta öldürüyorlar. Bunlar sermaye sınıfının başvurduğu şiddetin en açık örneğidir.

Artık kargaşalık üniversite çevrelerinden fabrikalara taşırılıyor. Bir takım işsiz, güçsüz serseriler işçilerin arasına sokuluyor. Parayla tutulmuş kişiler işyerlerinde sermayenin bekçiliğini yapıyor. İşçiler arasında sağcı görüşleri yaymaya çalışıyorlar. Kendilerine uymayan işçileri korkutmaya çalışıyorlar. Evlerine dinamit atıyorlar. Ölümle tehdit ediyorlar. Kalleşçe saldırılar hazırlıyorlar. TARİŞ, SEYDİŞEHİR ve SUNGURLAR fabrikalarındaki olaylar bunların açık örneğidir.

Bugünkü sermaye iktidarının şidet uygulaması, çoğu ilerici ve sosyalist çevrelerde «faşizm» olarak görülüyor. Ya da «faşizme hazırlık» olarak görülüyor. Ve sermaye sınıfının şiddetine karşı «demokrasi mücadelesi» yapılması isteniyor. Bu amaçla «Faşizme Hayır» kampanyaları açılıyor. «Demokratik Hak ve Özgürlükler Mitingi» yapılıyor. Son olarak Türkiye İşçi Partisi (TİP) nin yaptığı gibi «MC İktidarı Düşürülmelidir» kampanyası açılıyor.

Bütün bu çalışmaları yürütenlerin düşündükleri şudur: Faşist MC iktidarı gitsin. Yerine demokrasiden yana CHP gelsin.

Ecevit yönetimindeki CHP şiddete karşı olarak gözüküyor. Her ne kadar CHP - MSP hükümeti döneminde bazı işyerlerinde şiddet uygulanmışsa da CHP'liler şiddete karşı olduklarını söylüyorlar.

İşte burada sermaye sınıfının tutacağı ikinci yol ortaya çıkıyor. Sermaye sahipleri içinde bazıları, şiddet yolundan fayda beklemiyor. Sermayenin çıkarları için yumuşatma ve oyalama yoluna gitmek istiyorlar. İşçi sınıfına ve emekçilere daha fazla hak tanımak istiyorlar.

Bu yolun gerçek amacı, işçi sınıfını yanlış yollara sevketmektir. İşçiler arasında ayrılık yaratmaktır. İşçileri bölmektir. İşçileri ufak tefek hesaplar içinde boğmaktır.

Şüphesiz ki, bu siyaset daha kurnazcadır. İşçilerin kafasını daha karıştırıcıdır. Nitekim Türkiye'de daha şimdiden işçi sendikalarının çoğu CHP'nin kuyruğuna takılmıştır. İşçiler arasında CHP'den olumlu işler bekleyenler artmıştır. Ecevit'e umut bağlayanlar artmıştır.

KAPİTALİZMİN BUNALIMI

Türkiye'de kapitalist sistem bunalım içindedir. Kapitalist sistem kendisini yenilemekte güçlük çekiyor. Bugüne kadar sermayenin hizmetinde olan AP ve Demirel, bunalımı aşmakta yetersiz kalıyor. Onun için sıkıştıkça şiddet yoluna sapıyorlar. Buna karşılık CHP ve Ecevit, bu bunalımı aşabileceklerini söylüyorlar. Kapitalist sistemi korumak için yeni yollar bildiklerini söylüyorlar. İşçi sınıfını uyutma işini becereceklerini söylüyorlar.

Durum bu kadar açık. Bir yanda sermayenin eskimiş ve yıpranmış örgütü AP var. Öte yanda kendisini yenilemeye ve canlandırmaya çalışan CHP var. Bu durumda işçi sınıfına düşen, her iki sermaye örgütünü de yerli yerine koymaktır. CHP'ye yardım etmek, kapitalizmin kurtulmasına yardım etmek demektir. Kapitalist sistemi tamir etmek sosyalistlere, işçilere düşmez. «AP kötü, CHP iyi» demek çok sakat düşünmektir. Ya biri, ya öteki demek ortaçağ kafası taşımaktır. İşçi sınıfı sermaye partileri arasında tercih yapmak zorunda değildir.

Kaldı ki, bazılarının sandığı gibi, CHP sosyalistleri desteklemiyor. Tersine, bazı sosyalistler CHP'yi destekliyor, ona güç katıyorlar. Hem CHP sosyalistlere neden yardım etsin? CHP'nin bütün iddiası sosyalizmin gelişimini ancak kendisinin durdurabileceğidir.

Sosyalistlerin, işçilerin, asıl görevi kapitalist sistemi değiştirmektir. Sosyalist sistemi kurmak için çalışmaktadır. Sosyalizm için verilen mücadeleyi her şeyin üstünde tutmaktadır. Sosyalizm için mücadele verenler AP ve CHP gibi iki sermaye partisinden birine yamanma ihtiyacını duymazlar. Sosyalistler, sermaye partileri arasındaki kavgada taraf olmazlar. Ve sermaye partileri arasındaki çelişkilerden yararlanmaya çalışırlar. Sosyalistlerin görevi her zaman sosyalist hareketi yükseltmektir.

Sosyalistler, işçi sınıfı öncüleri, her zaman kitlelere doğruları anlatmalıdır. AP ve CHP'nin gerçek yüzünün ne olduğunu anlatmalıdırlar. Bu iki partinin de işçi sınıfına karşı olduğunu anlatmalıdırlar. İki parti arasındaki farkın, sadece seçtikleri yolların farkından geldiğini anlatmalıdırlar.

İŞÇİ DAVASI gazetesi işte bunları yapıyor. İşçi sınıfına siyasi gerçekleri anlatmaya çalışıyor. Ama bazı dar kafalılar ve işçi sınıfına inanmayanlar bunu anlamak istemiyor. Onlar diyorlar ki, «İşçi Davası hem AP'ye, hem CHP'ye karşı çıkıyor. Hiç olmazsa CHP'ye karşı çıkmasın». Bu gibilerin meseleyi saptırma çabaları boşa çıkacaktır.

Elbette, İŞÇİ DAVASI AP ve CHP'ye karşıdır. Bütün sermaye partilerine karşıdır. Ama, AP ve CHP gibi partileri tutan işçilere karşı değildir. İŞÇİ DAVASI, adı üstünde, işçi sınıfının davasından yanadır. Ve sadece işçi sınıfından yanadır.

İŞÇİ DAVASI

İSPANYA'DA GREVLER YAYILIYOR

İspanya'da gösteri yapan işçiler polis ve askerin saldırısına uğruyor.

Son günlerde İspanya'da hükümete karşı grevler ve gösteriler artıyor. Yılbaşından beri İspanya'da grevler birbirini takip ediyor. Eski bir faşist olan Başbakan Navarro'nun hükümeti işçilerin isteklerini kabule yanaşmıyor. Franko'nun ölümünden sonra Devlet Başkanı olan Kral Karlos da demokratik kuruluşlara serbestlik tanımıyor.

İspanya'da işçi sınıfı ile sermaye sınıfı arasındaki mücadele günden güne kızışıyor. Hükümetin baskıları işçi eylemlerini önliyemiyor. Hükümetin bütün işçileri «asker» olarak ilân etmesi para etmiyor. Işçilerin dövülmesi, hapsedilmesi ve öldürülmesi işçi eylemlerini durduramıyor. İşçi sınıfı, sermaye sınıfının İspanya'da tezgâhladığı demokrasi oyununu bozmaya çalışıyor. Sermaye sahiplerinin sınırlarını tayin ettiği bir demokrasiye razı olmuyor. İşçi sınıfı demokratik haklarını kendi mücadelesiyle sermaye sınıfına kabul ettirmek istiyor. Sadece bazı ekonomik haklarla yetinmeyip, siyasi mücadele de veriyor.

SON OLAYLAR

Ocak ayından beri grevde olan Vittorya bölgesi sanayi işçileri geçen hafta büyük bir gösteri yaptılar.

İşçiler uzun süreden beri zam istediklerine hükümeten ve işverenden bir cevap alamadıkları için bu gösteriye giriştiler. Önce işçiler bir kilisede toplandılar. Burada ortaklaşa bir karar aldılar. Hükümetin tutumunu protesto için şehrin merkezine doğru bir yürüyüş düzenlediler. İşçilerin haklı gösterisine kadınlar ve çocuklar dahil şehir halkının çoğu katıldı. Yürüyüş gece başladı. Yürüyüşe katılanlar 30 bin kişiyi buldu. Şehrin valisi durdurmak için önce polis gönderdi. Polisler büyük yürüyüşü durduramadı. Bunun üzerine işçilerin üstüne asker sevkedildi. Askerler silahsız kitlelere ateş açtılar. Bu arada iki işçi ve bir genç öğrenci asker kurşunuyla öldürüldü. Ayrıca çok sayıda gösterici yaralandı. Bir çok kişi tutuklandı. Bunun yanında başka şehirlerden takviye olarak askerler getirildi. Gösteriler kanlı bir şekilde bastırılmak istendi. Ancak mücadele durmadı. İşçiler ve şehir halkı, gösteride ölenler için büyük bir cenaze töreni düzenledi. Cenaze törenine katılan 50 bin kişi, cenazenin kaldırılması sırasında yine hükümeti protesto etti. «Yaşasın Özgürlük», «Yaşasın halkın birliği» diye bağırdılar. Hükümet bu protestoya da asker göndererek cevap verdi. Ancak hükümetin bu tutumu göstericileri yıldırmadı. Protesto hareketleri yaygınlaştı. İspanya işçileri GENEL GREV kararı aldılar.

İspanya'da Vittorya bölgesinin dışında da işçi sınıfının mücadelesi sürüyor. 50 vilâyetten 20'sinde işçiler grev yapıyor. İşçiler, ekonomik ve sosyal haklar istiyor. Grevlere katılan işçilerin sayısı yarım milyonu aşıyor.

İspanya'daki sermaye sınıfı iktidarına karşı işçi sınıfı eylemlerinin daha da genişlemesi bekleniyor.

ALMANYADAN MEKTUP

YABANCI İŞÇİLERE BASKI YAPILIYOR

İşçi Davası'na,

Sizlere buradan kısa haberler yazmak istiyorum.

Alman televizyonu 1. programda «Şirin'in Düğünü» diye bir film oynadı. Belki duydunuz. Halen basında çalkantıları devam ediyor. Tercüman ve Hürriyet adeta ağız birliği ettiler. Köln de yürüyüş tertiplediler. Türk anasına, kadınına dil uzatıldı, diye. Kimileri de (Milliyet ve Köln radyosu yöneticileri gibi) filmi beğendiler. Bir daha görülmeğe değer buldular.

Filmde Anadolu'dan gelen bir genç kızın Almanya'da işsiz kalması, bir Alman tarafından tecavüze uğraması, Yunanlı bir aileden yardım görmesi ve sokağa düşmesi belirtiliyordu. Aslında yazar ve rejisör belki cesaret edememişler fakat doğrusu kızın başına gelenler Türkler tarafından olmalıydı. Bizim kadınlarımıza burada en büyük kötülükler bizim erkeklerimiz tarafından geliyor. Belki on onbeş olay biliyorum ki, tanıdığım kadın ve kızların başına geldi. Burası böyle. Yalnız yaşayan tek kadınımız yok.

Bu günlerde bulunduğum şehirde satış mağazalarında hareketler var. Buranın piyasasını tutmuş Kaufhof, Hertie, (Herti), Nekerman, Qelle (Kuel) gibi büyük mağazlar var. Üç dört kat büyük binalarda yiyecekten, oyuncağa, lokantasına her türlü ev eşyasına varıncaya kadar herşey var. İhtiyaç hissedilen herşeyi bulmak mümkün. En büyük firmalar Almanya'nın her şehir ve kasabasına açılmış. Şimdi aralarından bazıları kapanmağa başladı. Diğerleri satın alınıyor. Meselâ Dez vardı, Kuel satın aldı. Merkür vardı, Horten satın aldı. Piyasada bir durgunluk hissediliyor.

Buradaki işçi çocukları da ayrı problem. Bir çok yerlerde Türk okulu yok. Olan yerlerde de öğretmen ve okul yetersiz. Bir çok çocuk Alman okullarına gidiyor. Almanca bilmeyişleri onları da başarılı yapamıyor. Konsolosluklar ilgisiz. Konsoloslukta çalışan memurlar ellerinden gelse işçileri kovacaklar. On paralık işleri günlerce oyalıyorlar.

İşçi Bulma Kurumları en ufak sebepten işçiyi Almanya dışına çıkarma çabasında. Yeni çalışma mukavelelerine bazı maddeler koyup başka firmada çalışamaz kaydı koyuyorlar. Meselâ bana «Alman firmasında çalışamaz» damgası vurmuşlar. Otel işçilerine başka iş yapamaz damgası vurmuşlar. 5 yılını doldurmayan her yabancıyı işsizlik parası bittikten sonra Almanya dışına çıkarmaya kesin karar verilmiş. Önceleri işçi bulma kurumunda her iş doğru yapılırdı. Şimdi mutlaka bir yerinde yanlışlık yapılıyor. Kiminin parası gitmiyor, tekrar sormak zorunda bırakılıyor. Benden de ayrıca daha para istemişler. Yani tamamen tersi olmuş. Kendileri işsizlik parası göndereceklerdi.

Burada kışın inşaat işçileri çok zor durumdalar. Eksi 15 derece soğukta çalışıyorlar. Ancak devamlı içerek dışarıda kalabiliyorlar. Soğuktan düşünme kabiliyetlerini kaybetmişler. Benim bulunduğum yerin civarında bir çok inşaat işçisiyle konuştum. Bu günlerde **işten çıkarılma korkusuyla** mücadeleyi göze alamadığını söylüyorlar. **Burada işsiz kalmak belki Türkiye'de işsiz kalma düşüncesi ile aynı değil. Almanyayı terketmek mecburiyeti yabancıyı daha kıskıvrak bağlamış.** Çünkü buradaki işçi kendini biraz sıkıya alınca üç beş kuruş biriktirebilme ümidinde. Gençlerin çoğu işsiz. Okuyamıyor, işe giremiyor. Askerlikler ertelendi. Tamamen serseri olacaklar.

Radyoya göre bu günlerde benzinde gene artma bekleniyor.

Almanya'da Yunan dostluk havası estiriliyor.

IG Metal Sendikası gene işçilerin ücretlerine zam istiyor. Metal işçilerinin ücretleri muntazam, sendikaları sayesinde artıyor.

Almanya Portekiz'e 1 milyar yardım yapma kararı aldı.

Şimdilik bu kadar, selâmlar, çalışmanızda başarılar.

Almanya'dan bir işçi.

1965 KOZLU OLAYLARI

«Kendi sınıfının tarihindeki hiç bir olayı hatırlamıyormuş gibi hareket eden bir işçi, sınıf bilincine sahip olamaz.»

Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar, maden işçisinin ekmek kavgasının şehitleridir. Maden işçisi şerefli mücadelesinin bu şehitlerini unutmamalıdır.

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

İlk İş Kanunu ve değişmiyen şartlar

23 Nisan 1920 de Ankara'da Millet Meclisi toplanır. Ve «Milli Hükümet» kurulur. Bu döneme kadar olan devrede kömür işçisinin durumunda 1848'lere göre değişen bir şey yoktur. Havzadaki şirketlerden Ereğli Şirketi-i Osmanisi de sarsılan durumunu düzeltmiştir. Çünkü Almanların havzayı ele geçirme çabaları sonuç vermemiştir.

23 Nisan 1920 de toplanan Büyük Millet Meclisi «İcra Vekiller Hey'eti»ni (Bakanlar Kurulu) seçer. Ve 12 Eylül 1921 de «HAVZA-İ FAHMİYE AMELE KANUNU» çıkarır. Onbeş maddelik bu yasanın belli başlı maddeleri şunlardır :

Madde 1 — İşçiler için koğuşlar ve hamam inşa edilecektir.

Madde 2 — Zorla çalıştırma, angarya yoktur. 18 yaşından küçük çocuklar çalıştırılmıyacaklardır.

Madde 6 — İşyeri dolayında hastane, eczane ve doktor bulundurulması mecburidir. Hastalanan işçiler parasız tedavi edilecektir.

Madde 8 — Günlük çalışma süresi 8 saat olacaktır. Bundan fazla çalışma gereken hallerde işçinin rızası şarttır. Ücret iki misli ödenir.

Başlangıçta bu yasa tasarısı tüm Türkiye'deki maden işçisi için hazırlanmıştır. Ancak daha sonra Meclis İktisat Encümeni bu yasayı Ereğli ve Zonguldak havzasına tatbik edilmek üzere değiştirmiştir.

Bu yasa sosyal politik alanında atılmış bir adım olarak kağıt üzerinde kalmıştır. Kapsamı dardır. İş kazalarını önleyici tedbirden yoksundur. Hafta tatiline değinmemiştir. Yasal bir denetim mekanizması kurmayı da öngörmemiştir. Yasayı çıkaranlar, yasanın gerekçesinde kömür işçilerinin çok ağır şartlarda çalıştığını belirtiyorlardı. Ancak yasa çıktıktan sonra da havzada işçi yine işverenin keyfine göre çalıştırılıyordu. İşçi, çavuşları aracılığı ile işe alınıyor, gelirinin en az 1/10'unu rüşvet olarak vermek zorunda kalıyordu. Ayrıca o günün burjuva basını kağıt üzerinde kalıp tatbik edilmeyen bu tür hakların dahi karşısındaydı «Vakit» gazetesinde Mehmet Asım şöyle diyordu :

«Biz bu örnekleri verirken memleketimizde genellikle işçilerin hayatını bir nizama sokmak zorundayız. Elbetteki amacımız hiç bir zaman bazı ülkelerde başlamış olan işçi hareketlerine uymak değildir. Kaldı ki yurdumuzda körükörüne aşağıdaki formülü tatbik aklımıza gelmez. Yani 8 saat mesai. Bu tür fantazi mahsulü formüller peşinde koşmak mevcut geçim sıkıntısını artırmak demektir.»

Devamlı ve oransız sömürüyü amaçlayan sermaye sınıfı işçinin haklarını vermemek için her çareye başvurmaktadır Burjuvazi devamlı, yasaları kağıt üzerinde veriyor gibi göstermiş ancak hiç bir zaman bu yasaları tatbik etmemiştir. Bu nedenle de işçinin durumunda hiç bir düzelme olmamıştır.

1923 yılında Zonguldak'a incelemelere gelen Bolu Milletvekili Cevat Abbas ile Aka Gündüz havzada bir işyerine giderler. 17 Mayıs 1923 tarihli Zonguldak gazetesinde bu gezi ile ilgili bir yazının bir bölümü şöyledir :

«— Merhaba. Burada daimi mi çalışırsınız?

— Hayır. Biz hem çiftçiyiz, hem amele.

Avuç içi kadar loş mahalde sıralanan altı tane tahta kereveti göstererek :

— Bu kuru yerde mi yatarsınız?

Karşısındaki genç tereddüde, utanmaya lüzum görmiyerek yüksek bir sesle ve iyice titriyen bir ifade ile :

— Ne isterseniz beyim dedi. Altmış kuruşa kaba döşekte yatacak değiliz ya? Elbette burada yatacağız. Altmış kuruş yevmiye ile şu olur. Parmağı ile gösterdiği köşede saçta pişmek üzere hazırlanmış mısır buğulaması duruyordu. Kapının önünde güleç yüzlü bir çocuğa rast geldik. Koltuğunun altında bir somun ekmek vardı. Yine Cevat bey konuştu :

— Bu kaç dirhem gelir, tam okkamı?

— Hayır 325 dirhem.

— Kaça aldın?

— Yirmi kuruşa.

Arkadan ben sordum :

— Daha ucuz alınması mümkün değilmi?

Genç kinayeli ve acı bir tebessümle konuştu :

— Ucuza çalışmıyoruz ki ucuz alalım.

— Altmış kuruş pahalı mı sanki?

— Biz kuruş pahasına çalışmıyoruz.

— Ya ne pahasına çalışıyorsunuz?

Genç hissettimki boşta kalan yumruğunu göstermeden sıktı ve beni baştan aşağı süzerek :

— Can pahasına çalışıyoruz. dedi.»

—devam edecek—

2 maden işçisi 11 yıl önce öldürülmüştü

İki maden işçisi, Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar'ın öldürülüşlerinden bu yana tam 11 yıl geçti. Türkiye İşçi Sınıfı ilk ölülerini 18 Ağustos 1908 de Aydın demiryolu işçilerinin grevi sırasında vermişti. Türkiye İşçi Sınıfı tarihinin 1908 grevlerinden bu yana en şiddetli ve kanlı bölümü 10 Mart 1965 sabahı Karadon bölgesinin Gelik ocağında başlamıştır. Gelik ocağında 1500 yeraltı maden işçisi kuyulara inmemekte direnmiş 4 günlük olaylar sırasında Karadon, Kozlu ve Çaydamar'daki işçilerin karşısına çevre illerden asker getirilmiştir Ölenlerin dışında 22 işçi yaralanmış, 49 işçi nezarete alınmış 14 işçi tutuklanmıştır.

Olayların birinci gününde 1500 kadar işçi Gelik'te liyakat zamlarının hakça dağıtılmadığı nedeniyle ocaklara inmemişler ve ocakların kapılarını kapatmışlardır. Ocağa girmek isteyen mühendisleri içeri bırakmıyan işçiler, kendilerini yatıştırmaya gelen sendika yöneticilerini de kovmuşlardır. Hızla yayılan olaylar Karadon ve Kilimli ocaklarına da sıçramıştır. Polis ve jandarma müdahale etmek istemiş yine müdahale eden iki mühendis dövülmüştür. İşçilerin aralarından seçtikleri temsilciler işletme temsilcileri ile anlaşmazlığı gidermek için görüşmelere başlamışlardır.

Ancak gerginlik olayların ikinci günü Üzülmez Bölgesine sıçramış ve Çaydamar ocağı işçileri de grevci işçilere katılmışlardır. Zonguldak'taki güvenlik kuvvetleri çevre illerden gelen asker ve jandarma ile desteklenerek bölge kuşatılmıştır. Karadon ve Üzülmez bölgesindeki işçilerin yatışmasından sonra grev Kozlu Bölgesine sıçramıştır. Jandarma ve deniz erlerinin ocaklardan çıkan işçiye müdahalesi ortalığı karıştırmış ve çatışma çıkmıştır. Erlere hakiki mermi verilmesinden sonra açılan ikinci ateşte Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar vurulmuşlardır.

Bölgedeki gerginlik devam etmektedir. O tarihte Zonguldak Müessese müdürü şimdiki il başkanı Abdülkadir Ünek'dir. İşçiler kendileri ile konuşmaya gelen işletme yöneticilerinin konuşmalarını engellemişler, sendikacıları kovmuşlardır. Bu arada işçilere küfrettiği söylenen bir mühendis dövülmüştür. Bu arada 34 işçi nezarete alınmış, alçak uçuş yapan jetler işçilerin ocaklara girmesini istiyen bildiriler atmışlardır.

Zonguldak'a gelen İçişleri Bakanı İsmail Hakkı Akdoğan ile işçiler arasında şu konuşma geçmiştir:

AKDOĞAN: Şu anda sizlerden beklediğimiz, hak ve hukukunuzun kanunlarımızın teminatı altında bulunduğunu ve bu vazifeyi şerefle ifaya azimli olduğuna itimat etmenizdir. Hükümetimiz yüce Türk nilletinin ve Türk işçisinin emrindedir. Haklarınız korunacaktır. Sizlerin de haklarınıza razı olmanızı istirham ederim.

İŞÇİLER : Liyakat zamları ne olacak? Haksızlık var.

AKDOĞAN : Dertlerinizi halletmekte ben yetkili değilim. Durumunuzu da bilemem.

İŞÇİLER : O halde sen niye geldin? Dertlerimizi halledecekler nerede?

AKDOĞAN : Kanuna karşı gelenlerin başı ezilecektir. İşbaşı yapmazsanız derdinizi hükümete götüremem.

İŞÇİLER : Bizim gündeliğimiz 11 lira. Bizi köle gibi çalıştırıyorlar. Baş çavuşlar 5 lira, mühendisler 12 lira, biz işçiler 50 kuruş zam aldık.

AKDOĞAN : Burada kimin ne konuştuğu belli değil. Yapılan hareketler millete azap vermektedir. Bunları yapan komünistlerdir. Böylelerin ağzını tıkayın.

İŞÇİLER : Senin gibi bakan ve böyle hükümet istemiyoruz.

Dördüncü gün olaysız geçmiş, Karadon ve Çaydamarında işçilerin bir kısmı işbaşı yapmıştır. Ancak Kozlu'da 4 bin işçi ocaklara girmemekte direnmiştir. Daha sonra işçilerin temsilcileri ile bakanların görüşmeleri başlamışdır. Grev yerinde yapılan bir törenle cenazeler köylerine gönderilmişlerdir. Dördüncü günden sonra [illegible]ye sessizlik çökmüş ve işçiler [illegible]ara girmeye başlamışlardır.

Böylece 10 - 14 Mart 196[illegible]ları ardında iki ölü, 22 yaralı ve 1[illegible]k-luyu bırakarak bitmiştir.

Maden işçileri İşçi Davası Gazetesi alırken görülüyor.
(Foto — İşçi Davası)

İŞÇİLER VE İŞÇİ DAVASI

İŞÇİ DAVASI çarşamba günleri çıkar. Sabahtan itibaren yollarda, sokaklarda, işyerlerinde satılır. İŞÇİ DAVASI'nı satmak zordur. Sabır ve inat ister. Ama İşçi Davası'nı satmak bir görevdir. Çünkü, işçi sınıfının mücadelesine katılmak, işçi sınıfını yakından tanımakla mümkündür.

İŞÇİ DAVASI'nın satışı, işçi sınıfını tanımak için bize ipuçları veriyor. İşçiler, gazetemizi satan arkadaşlara zaman zaman kendi meselelerini, dertlerini aktarıyorlar. Zaman oluyor işçiler, satışa müdahale edenlere karşı gazetemize, gazetelerine sahip çıkıyorlar. Onu ve onu satanları koruyorlar. İşte İşçi Davası'nın satışından notlar:

● Arkadaşımız gazeteyi trende satarken içindekileri yüksek sesle okuyordu. Bir adam, «yeter be kesin artık» diyerek müdahele etti. İşçiler adamın üzerine hücum ettiler. «Senin hayatın rahat, rahatsın değil mi?» dediler. Sonra da topluca gazete almaya başladılar..

● Karadon Bölgesi'nde gazete satılıyordu. EKİ İnzibat Amiri müdahale etti. «Arkadaş, benim burada kurulu düzenim var. Bu düzenin yıkılmasını istemiyorum. Biz zamanında çalıştık kazandık. İşçi de çalışsın kazansın. İşçinin hakkı mı olurmuş. İşçiler general gibi yaşıyor» dedi.

● Bir maden işçisi gazete aldı. Ellerinde odun vardı. Gazeteyi satan arkadaşa cüzdanından parayı almasını söyledi. Ve güldü. «Sen bizdensin, size her zaman güvenirim.»

● Bir işçi gazeteyi aldı. Yanındakilere de almalarını söyledi. «Alın be. Alın, alın. Bizim gazetemizdir. Bakmayın milletin şöyle böyle demesine.» dedi.

● Arkadaşımız yüksek sesle satıyordu. «İŞÇİ SINIFINA BASKI VAR!» Demiryolu makasçısı şöyle dedi. «Ne oldu yahu.. Kime baskı var? Biz baskı maskı görmüyoruz.»

● İşçi Davası'nın Sendika yöneticilerinin yargılandığını yazan sayısıydı. Bir gurup işçi yanaştı. «Doğru mu bu dediğin, oh oldu. Tezer köylümüz diye onu seçtik. O bize İpekçi'den daha fazla fenalık yaptı. Arkadaş, sana bir şey sorsak. Sendika yönetimini elimize nasıl geçirebiliriz? Bize bu konuda yardımcı olur musunuz?» dediler.

● Raporlarını gösteren bir maden işçisi şunları söyledi: «Ankara'da ameliyat oldum. Bana 5 kilodan fazla yük kaldıramıyacağımı söylediler. Gene de beni ağır işte çalıştırıyorlar.»

● İhsaniye bölümünde kahvede gazete satılırken emekli bir işçi şöyle dedi; «Siz hep işçilere bağırıyorsunuz. Ben emekliyim Ben ne yapacağım.»

Yorum

İşçiler kendi mücadele geçmişlerini bilmek zorundadır. Geçmiş mücadelelerden ders almak zorundadır. Aksi halde, geçmişteki hatalar gelecekte de tekrar edilir. 1965 olayları bu açıdan değerlendirilmelidir.

Maden işçisi, sermaye sınıfına karşı verdiği mücadelede daima yalnız kalmıştır. Kendi haklarını sadece kendisi savunmak durumunda kalmıştır. İşçi sınıfının siyasi bilincinin noksan oluşu bunun sebeplerinden biridir. Bu noksanlığın temelinde yatan gerçek sosyalist hareketin işçi sınıfıyla bağ kuramamış olmasıdır. İşçi sınıfının birliğinin en azından Türkiye çapında sağlanamamış olmasıdır.

Bunların yanı sıra, sendikacılar işçilerin daima gerisinde kalmıştır. İşçilerin ekonomik mücadelesine önderlik edememişlerdir. Tam tersine işçilere karşı işverenin ve iktidarların yanında yer almışlardır. Siyasi iktidarlar da mücadelesinde yalnız kalan işçilerin üzerine gözlerini kırpmadan polis ve jandarma sürmüştür. İşçileri kurşunlatmıştır.

Bu durum bugün halâ sürmektedir. İŞÇİ DAVASI Gazetesinin satışı sırasında işçilerin yine sendika yöneticilerinden şikâyetçi oldukları ortaya çıkmaktadır. Öyle ki, işçiler «bizi ancak Allah kurtarır» demek durumuna gelmişlerdir. Ancak gerçek kurtuluşun yolunu arayan işçiler giderek çoğalmaktadır. Sosyalist düşüncenin bu işçilerle kaynaşması, onların mücadelesini hızlandıracaktır. İŞÇİ DAVASI işte bu mücadelenin içindedir. İşçilerin de İŞÇİ DAVASI'na sahip çıkması bu bakımdan önem taşıyor.

1976 BÜTÇESİ

"TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI" yazı dizisi gelecek haftadan itibaren devam edecek.

Bütçenin hazırlanışı

Bütçe, devletin bir yıllık gelir ve gider tahminlerini gösterir. Devletin bir yıl içinde hangi kaynaklardan gelir sağlayacağı bütçeden anlaşılır. Yine devletin bir yıl içinde nerelere harcama yapacağı da bütçeden anlaşılır.

Bütçe bir kanun olarak yürürlüğe girer. Bütçenin hazırlığı yedi - sekiz ay öncesinden başlar. Hazırlık çalışmalarında en büyük pay Maliye bakanlığı'na düşer önce her bakanlık kendi ihtiyaçlarını tespit ederek Maliye Bakanlığı'na bildirir. Bütün istekleri toplayan Maliye Bakanlığı hazırladığı taslağı hükümete gönderir. Hükümet taslak üzerinde çalışarak yeni bir şekil verir. Hükümetin taslağı sonra meclis önüne gelir. Her iki meclisten bir «karma komisyon» seçilir. Millet Meclisinden 33 üye ve Cumhuriyet Senatosu'ndan 15 üye komisyonda yer alır. Bütçe üzerinde en geniş tartışmalar komisyonda yapılır. Karma komisyondan sonra bütçe taslağı Cumhuriyet Senatosu'na gelir. Bu da bütçe kanununun bir özelliğidir. Öteki kanunlar önce Millet Meclisi'ne sonra Senato'ya gelirken bütçede tersi olur.

Bütçe taslağı Cumhuriyet Senatosu'nda görüşüldükten sonra Millet Meclisi'nde görüşülmeye başlanır. Görüşmelerin sonunda bütçe oya konulur. Milletvekillerinin bütçe için verdiği oylar aynı zamanda hükümete güven duyup duymadıklarını gösterir. Milletvekillerinin çoğu «evet» derse bütçe kabul edilir ve yürürlüğe girer.

Türkiye bütçesinin dörtte biri silahlanma için harcanıyor. İşçilerden kesilen paralar Amerikan şirketlerinin kasasına akıyor.

BÜTÇE GELİRLERİ

Kapitalist ülkelerde devlet gelir sağlamak için şu yollara başvurur: 1) Vatandaşlar üzerine çeşitli vergiler koyar. 2) İktisadi devlet kuruluşlarının kârlarını kullanır. 3) İçten ve dıştan borç alır. 4) Para basar.

Devletin bütçe gelirleri içinde en büyük yeri vergiler tutar. 1976 bütçesinde toplam gelirlerin yüzde sekseni vergi geliri olarak hesap edilmiştir.

Vergiler çeşitli isimler altında alınır. Alınış şekillerine göre vergiler iki gurupta toplanır : Vasıtasız ve vasıtalı vergiler.

VASITASIZ VERGİLER

Vasıtasız vergiler, vergi vermekle yükümlü olanlardan doğrudan alınır. Bunların içinde en önemlisi «gelir vergisi» dir. Toplanan vergilerin yarısı gelir vergisidir. Gelir vergisinin asıl yükünü işçi sınıfı çeker. İşçiler ücretlerini almadan vergileri kesilmiş olur. Memur, öğretmen gibi çalışanlar da böyledir. Onların da gelirlerini gizleme imkanları yoktur. Sanayiciler, tüccarlar, esnaflar ve serbest meslek yapanlar ise kendi istedikleri kadar vergi öderler. Genellikle kazançlarını çok düşük gösterirler. Hatta zarar ettiklerini söylerler. Aslında zarar falan ettikleri yoktur. Çoğu rahat içinde yaşarlar. Bunların beyanları hemen hemen hiç denetlenmez. Yapılan denetlemeler ya «âdet yerini bulsun» diyedir. Ya da vergi kaçırandan «sus payı» istemek içindir.

Sonuç olarak gelir vergisinin çoğunu işçiler öder. Aslında verginin tamamını işçiler öder. Çünkü «gelir» denen şey özünde «değer» demektir. Yeni bir değer yaratılınca gelir ortaya çıkar. Toplumdaki bütün değerlerin yaratıcısı işçilerdir. İşçi emeği olmazsa patron gelir sağlayamaz. Aynı zamanda patronların vergisini de ödemiş olur.

Vasıtasız vergilerin öteki çeşitleri emlak vergisi, arazi vergisi gibi vergilerdir.

VASITALI VERGİLER

Vasıtalı vergiler, vatandaşlardan bazı vesilelerle dolaylı olarak alınır. Örnek olarak devlet bazı malları tüketenler için vergi koyar. O malı satın alanlar aynı zamanda vergi de ödemiş olurlar. Tekel maddelerine konan vergiler böyledir. «İşletme vergisi» diye alınan vergiler de böyledir. Vasıtalı vergilerin çoğunu ödeyenler de nihayetinde işçiler ve çalışanlardır. Çünkü toplumun çoğunu onlar teşkil eder.

Kısacası, vasıtasız olsun vasıtalı olsun, vergilerin yükünü işçi sınıfı çeker. İşçiler hem çalışmalarının karşılığını alırken, hem de ihtiyaçlarını görürken vergi öderler.

Bütçe Giderleri

Devlet giderleri şu şekilde sıralanır: 1) Cari (Devamlı) Harcamalar. 2) Transfer (Aktarma) Harcamaları. 3) Yatırım Harcamaları.

CARİ HARCAMALAR

Devletin her zaman yapması gereken harcamalardır. Devlet kurumlarında çalışanların ücretleri için yapılan harcamalar böyledir. Devlet kurumlarının ihtiyacı olan malzemelerin alımı için yapılan harcamalar böyledir. Cari harcamalar üretken olmayan harcamalardır. Bütçe içinde fazla yer tutması doğru değildir. Türkiye gibi ülkelerde bütçenin yarısı cari harcamalar için ayrılır.

TRANSFER HARCAMALARI

Devletin gelirlerini belirli yerlere aktarmak için yapılan harcamalardır. Devlet bazı işleri teşvik etmek için bu yola başvurur. Örnek olarak, devlet, tarımda verimi artırmak için destekleme fonları ayırır. İhracatı teşvik etmek için devlet gelirlerinden bir kısmını feda eder. Ayrıca bazı sosyal amaçlarla koruma fonları ayırır. Böyle harcamaların hepsine birden transfer harcamaları denir.

Son zamanlarda çok konuşulan «Yahya Demirel Olayı» bu harcamalarla ilgilidir. Devlet ihracatı teşvik için kanun çıkarmıştır. İhracatçılara «vergi iadesi» ve «gümrük indirimi» uygulamaya başlamıştır. Yahya Demirel ise bu kanunda yazılı şartlara uymadan bu kolaylıklardan yararlanmıştır. Muhalefetteki sermaye partileri de olayı dillerine dolamışlardır. Ama hiç bir zaman meselenin özüne girmemişlerdir. Sanki, «sunta» değil de «mobilya» gitmiş olsa haksızlık olmayacakmış gibi meseleyi ele almışlardır. Asıl haksızlık sermaye sınıfına şu veya bu bahaneyle kolaylık tanınmasıdır. Haktan, adaletten söz edebilmek için sermaye sınıfına tanınan bütün kolaylıklara karşı çıkılmalıdır.

YATIRIM HARCAMALARI

Devlet harcamaları içinde en verimli olanların bu harcamalardır. Devlet bazı alanlara yatırım yaparsa hem bazı malların üretimi artar. Hem de yeni iş imkânları açılır.

Kapitalist ülkelerde yatırım harcamaları sermaye sınıfının çıkarları için yapılır. Sermaye sahiplerinin işlerini kolaylaştırmak için devlet bazı alanlara yatırım yapar. Özel sektör gücü yetmediği için veya verimli bulmadığı için bazı alanlara yatırım yapmak istemez. Böyle yerlere devlet el atar. Örnek olarak sanayicilerin ve tüccarların malları daha kolay alıcı bulsun diye yollar yapar. Tarım patronları daha fazla ürün elde etsin diye barajlar yapar. Sanayiciler gerekli enerjiyi sağlamak için santrallar yapar...

Bunlara rağmen, yatırım harcamaları bütçe içinde öteki çeşit harcamalardan daha fazla yer tutmalıdır. Türkiye'de ise yatırım harcamaları bütçenin ancak yüzde yirmisine yakındır.

BÜTÇENİN ANLAMI

Her toplumda devlet bütçesinin ayrı bir anlamı vardır. Devlet bütçesi, özünde, devlet ağırlığı olan sınıfların bütçesidir. Siyasi iktidarda bulunan sermaye sahiplerinin onların çıkarlarını korur. Her siyasi iktidar ekonomik ve sosyal amaçlarına ulaşmak için bütçeyi bir araç olarak kullanır. Sermaye sınıfının çıkarları için kimlerden vergi toplanacağı ve nerelere harcanacağı bütçeden görülebilir.

1976 Türkiyesinin bütçesi, iktidarda bulnan sermaye sahiplerinin bütçesidir. Bütçeyi anlamak için önce bunu bilmek gerekir.

Bütçeler, aynı zamanda, iktidarda bulunan sınıf ve tabakalar arasındaki kuvvet dengesini de gösterir. Bütçedeki rakamlara dikkatle bakılınca bütçenin daha çok kimleri gözettiği anlaşılabilir.

Son yıllarda bütçelere bakınca şunu görüyoruz: Sanayileşme hızı, sürekli olarak planların ve programların gerisinde kalıyor. Tarımda ise beklenen hedeflere varılıyor. Tarımı korumak için devlet bütçesinden kaynaklar ayrılıyor. Bunun yanında hava şartlarıda iyi olursa tarım ürünlerinde gelişme sağlanıyor. Ama sanayi bir türlü beklenen hedeflere ulaşamıyor. Bu durum sanayicilerin henüz öteki kesimler üzerinde tam egemenlik kuramadıklarını gösteriyor.

1976 Bütçesi Millet Meclisi'nde görüşülürken bu durum açıkça göze çarptı. Tarım kazançlarının vergi dışı bırakılan tutarını artırmak için bütün sermaye partileri yarış etti. Başta CHP olmak üzere sermaye partileri büyük çiftçilere, tefecilere yaranmak için çaba gösterdi.

BÜTÇENİN BÜYÜKLÜĞÜ

1976 Bütçesi geçen senekinden yüzde kırk daha fazladır. Toplamı 153 milyar liradır. Bu rakam Türkiye'deki bütün gelirlerin yüzde otuzuna denk düşer. Demek ki, devletin ekonomik ve sosyal hayat içindeki ağırlığı artıyor. Bu da sermaye sınıfının çağımızdaki yönetim anlayışına uygundur. «Liberal Kapitalizm» denen serbest rekabetçi dönem çoktan geride kalmıştır. Tekelci Devlet Kapitalizmi» dönemine girilmiştir. Artık büyük sermaye için devlet daha çok kullanılan bir «cihaz» durumuna gelmiştir.

BÜTÇENİN GELECEĞİ

İŞÇİ DAVASI Gazetesi 1975 bütçesi için bir sene önce şöyle demişti: 1975 YILI BÜTÇESİ İŞSİZLİK VE PAHALILIK GETİRECEK... Gerçekten de öyle oldu. İşsizlerin sayısı 2 milyondan 2,5 milyona çıktı, yüzde 12 arttı. Aynı şekilde pahalılık da arttı. Gerçi resmi rakamlar birbirini tutmuyor. İktidar çevreleri pahalılığı gizlemeye çalışıyor. Ama özellikle gıda maddelerinde büyük artışlar oldu. Fiyatlar yüzde 25 civarında arttı.

İŞÇİ DAVASI 1976 için aynısını tekrarlıyor: «1976 YILI BÜTÇESİ İŞSİZLİK VE PAHALILIK GETİRECEK... Bize göre sermaye sınıfının hesap ve tahminleri tutmayacak. İktisadi devlet kuruluşları bir yıldır erteledikleri zamları yapmak zorunda kalacaklar. Dış ticaret açığının büyümesi durmayacak. Devalüasyon isteyenler ve bekleyenler var. Paranın dış değeri sallanıyor. İşçi dövizlerinin akışı yavaşlayacak. Uluslararası sermaye kuruluşlarının ekonomiye baskıları artacak. Kıbrıs sorunu bütçeye yük olmaya devam edecek. İşsizlik meselesine köklü çözümler bulunamayacak. Temel ihtiyaç maddelerindeki fiyat artışları hızlanacak. Bütçede yazılan bazı yatırımlar yapılmayacak. Sonuç olarak bunalım devam edecek. Emperyalist ülkeler ile Türkiyeli sermayedarlar arasındaki çelişkiler artacak. Sermaye sahiplerinin kendi aralarındaki iktidar kavgası kızışacak. İşçi sınıfının ve çalışanların susturulması bastırılması yolları aranacak.

BÜTÇENİN SOSYAL YANI

1976 Bütçesinde ilk bakışta bazı sosyal amaçlar için ayrılan paralar göze çarpıyor. Biraz daha yakından bakılınca sosyal fonların çok yetersiz olduğu görülüyor. Sosyal fonlar şöyle sıralanıyor: Herkes sağlık sigortalarından yararlanacak. Tabii afetlere karşı tarımcılar korunacak. Kimsesiz yaşlılara aylık bağlanacak. Geri kalmış bölgeler desteklenecek. Yüksek öğrenim imkanları genişletilecek... Bu amaçlar için sermaye sınıfının para ayırması boşuna değildir. Sermaye sınıfı kapitalist sistemden şikâyetçi olan kesimleri avutmak istiyor. Onların oylarını, güvenlerini kazanmak istiyor.

BÜTÇEYE KARŞI ÇIKILMALIDIR

Bütçeye karşı çıkma konusunda işçi sendikalarına ve demokratik meslek kuruluşlarına görevler düşüyor. Bugün için bütçeyi tamamen değiştirmek elde değildir. Bugün yapılabilecek olan bütçedeki haksızlıkları azaltmaya çalışmaktır. Özellikle vergiler konusunda durulmalıdır. İşçilerin ve çalışanların vergi yüklerinin hafiflemesi için çalışılmalıdır. Bu arada, bütün haksızlıkların ve adaletsizliklerin ancak sosyalist sistemde ortadan kalkacağı da belirtilmelidir.

İŞÇİ DAVASI

İŞÇİLER .... SENDİKALAR

RECEP KÜREKÇİ

SSK İŞÇİLERİ HUZURSUZ !

Sağlık işçilerinin diğer işçiler gibi bir çok sorunları var. Öteden beri süregelen işçi - memur ayırımı bugün sağlık işçilerini daha çok tedirgin ediyor. Çeşitli sorunların yanı sıra sendikal hakların geri alınması endişesi sağlık işçilerini huzursuz ediyor.

İşçi Davası, Zonguldak Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesinde çalışan sağlık personeli ile görüştü. SSK Hastanesinde çalışanlar kendi çalıştıkları bölümlerle ilgili dertlerini anlattılar. Ancak hepsinin birden ortak dertleri de var. İşyerindeki bu ortak dertleri işçiler bize şöyle sıraladılar:

«Hastaneye günde 100 den fazla hasta geliyor. Buna karşılık personel sayısı yetersiz. Bugünkü durumda 60 hastabakıcı var. İki vardiyada ikişerden 4 kişi kalorifer dairesinde çalışıyor. Günde 10 ton kömürü kürek sallayarak kazana atıyor. Doktorlara, hastane personeline, hastalara yemek çıkaran koskoca mutfakta 12 kişi çalışıyor. 4 kişi daha alacaklar 16 kişi olacak 52 bin maden işçisine, eş ve çocuğuna bakan kartoteks servisinde üç - dört kişi çalışıyor. Hastalar muayene kartlarını saatlerce kuyrukta bekleyerek alıyor. Onlara kart çıkaran arkadaşlarımız sürekli çalışıyor. Kısacası hastane büyük. Hizmet götürmesi gerektiği sigortlı sayısı büyük. Ama hastanede çalışan personel sayısı çok az. Bu durumda bütün yük mevcut çalışanların sırtına yükleniyor

Bütün bunlara karşılık son zamanlarda sendikal haklarımızı da elimizden almak istiyorlar. İşçi statüsüyle çalışan büro personeli memur statüsüne geçmeye zorlanıyor. Birbiri arkasına Genel Müdürlükten Genelge gönderiliyor. Hademe kadrosuyla işe alınanlar sendikal haklardan yararlanmalarını engellemek için «memur» adı takılıyor. Doktorların yanında çalışan oda sekreterleri işçi statüsünde olduğu için işten çıkarılıyor. Sonra memur olmayı kabul edenler yeniden işe alınıyor. Bütün bunlar hastanede çalışan bizleri huzursuz ediyor. Yarın ne olacağımızı bilmiyoruz. Ancak sendikal haklarımızın elimizden geri alınmaması için mücadelede kararlıyız.»

SSK Hastanesinde çalışan işçiler Türk - İş'e bağlı Sağlık - İş sendikası üyesi. Sendikanın Şube Başkanı Nihat Surat, işçi - memur ayırımı ile çalışanların sendikal haklarının geri alınma çabalarına karşı Türk - İş ve DİSK-in ortak mücadele vermesi gerektiğini söyledi. Nihat Surat sağlık işçilerinin sorunlarının çözümü hakkında şöyle dedi : **«SSK hastanelerde çalışanların sayısını artırmalıdır. Doktor ve personel çok yetersiz sayıdadır. Ayrıca işçi - memur ayırımı adı altında sendikal haklarımız elimizden alınmak istenmektedir. Bir arkadaşımızın yaptığı işin niteliği değişmediği halde dün işçi iken bugün memur sayılıyor. Arkadaşlarımıza memur oldukları taktirde ikramiyeler verileceği vaadedilmektedir. Genel Müdürlük gözgöre göre bizi kandırmak istemektedir Kandıramadığını da memur olmadığı taktirde işten atmakla tehdit etmektedir. Ancak ne tehditlere ve ne de vaatlere aldanıp bizim işyerimizdeki hiç bir arkadaş sendikadan ayrılmamıştır. Buna karşı işveren bazı kadroları kaldırmıştır. Bu kadrolardaki 20 kadar arkadaşımızı memur yapmıştır. Bu aslında sendikalaşmayı önlemek amacını gütmektedir. Türk - İş ve DİSK'e bağlı sendikalar bu tutuma ortak mücadele vermelidir. Haklarımızın geri alınmasını ancak böyle önleyebiliriz.»**

HASTALANAN İŞÇİLERE BAKAN YOK !

İşçiler SSK hastanesinde kuyrukta beklerken. (Foto — İşçi Davası)

Maden işçisinin sağlık hizmetleri Bakanlar Kurulu kararıyla 15 Ekim 1975'den itibaren Sosyal Sigortalar Kurumu'na (SSK) devredilmiştir. 15 Şubat 1976 tarihinde daimi işçilerin 120 gün pirim ödeme süresini doldurmasıyla SSK'nın tedavi ve yardım sistemi uygulamaya girmiştir. Bu yeni uygulama işçileri birçok problemlerle karşı karşıya bırakmıştır. Gazetemiz bu konuda ZMİ Sendikası Kilimli delegesi ve Amele Birliği Sandık Kurulu üyesi Mustafa Sarıoğlu ile bir görüşme yapmıştır.

— Sağlık hizmetlerinin SSK'ya devri işçiler için ne gibi sorunlar ortaya çıkarmıştır?

— Havzada EKİ Sağlık Teşkilatının SSK'ya devri konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Fakat SSK' işçilerin kurum tesislerinde muayene ve tedavi olabilmesi için hiçbir kolaylık göstermemektedir.

— Amele Birliğinde iken işçiler nasıl muayene oluyordu?

— İşçi, Aile Cüzdanı ile müracaat ederek kendisi yada ailesi fertleri için hasta kağıdı alıyordu. Hasta kimse bununla dispanserde doktora muayene oluyordu. Doktor gerekli görürse, tedavi için Amele Birliği hastanesine mütehassıs hekime sevk ediyordu.

— Hasta ilacı nereden alıyordu?

— Kendi dispanserinin eczanesinden alıyordu. Eğer doktor istirahat vermişse istirahat parasını Amele Birliğinden alıyordu.

— Şimdi, Sigortaya devrolduktan sonra nasıl oluyor?

— Şimdi Sigortaya ait sağlık karnesi isteniyor. Aile cüzdanları geçersiz oldu. Sağlık karnesi çıkarılması için de SSK tarafından hiç bir kolaylık gösterilmiş değil.

— Karne nerede çıkarılıyor? İşçi sigortaya kendisi mi gelmek zorunda?

— Şu anda işçi tek tek SSK şube binasına gelmek zorunda.

— İşyerinde çıkarmak imkanı yok mu?

— Yok. İşçi Sigorta şube binasından gerekli kağıdı alıp işyerine götürüyor. Baş puantörüne doldurtuyor. Baş muhasipe götürüyor. Bir sürü işlemle karşılaşıyor. Uzak bölgelerden gelip gitmek işçiye epeyce masraflı oluyor.

— Bir karnenin çıkması kaç gün sürüyor?

— En az iki gün. Eğer hasta varsa evde perişan halde kalmış oluyor. Mesela bir arkadaşımız şöyle bir durumla karşılaşıyor. Remzi Sarıoğlu. Çocuğu hasta. Koma halinde. Herhangi bir uyarı yada emir gelmemiş olduğu için Sağlık karnesi de çıkarmamış. Bölümden hasta kağıdı yazmıyorlar. Sigortaya geliyor. Oradan bir kağıt veriyorlar. Kağıdı Kilimli Bölümüne getiriyor. Doldurup yeniden SSK'ya götürüyor. Çocuğun durumu ağır olduğu için işlemleri tamamlamadan Devlet Hastanesine götürmek zorunda kalıyor. Şu anda çocuk Devlet hastanesinde yatıyor. Tabii para vererek. Bu durum dolayısıyla tüm işçi arkadaşlar perişan haldeler. Sağlık karnesi çıkarmaları için kendilerine bir yol gösterilmiyor.

— Sendika yöneticileri veya işverenin bu konuda bir faaliyeti yok mu?

— Sendika yöneticileri meseleleriyle zaten ilgilenmiyor. İşçilere bu hususta bir yardım teşebbüsü yok.

— Peki ama sendika gazetesi bunu yazdı. Sağlık karnesi çıkartın diye.

— Evet yazdı ama bu yetmez. Bölümlerde temsilcileri var. Soruyoruz temisleiye. Daimi işçilerin sağlık karnesi çıkarması lazım bu hususta ne düşünüyorsunuz? Size herhangi bir emir geldimi? Sendika temsilcisi, «bilmiyorum» diyor.

— Bu sağlık karnelerinin daha kolay çıkarılması için ne yapılabilir?

— Sendika isterse SSK ile irtibat kurar. Havzanın bütün bölümlerine, baş puantörlüklere Sağlık karnesi için gerekli kağıtlardan verir. Baş puantörler işçi arkadaşlara dağıtır. Sağlık karneleri çıkmış olur. Sendika yöneticileri bu konuyla ilgilenmiyor. İşçinin çektiği çileleri düşünmüyor. Yalnız kendi menfaatlerini düşünüyor. Şu anda zaten ecel teri döküyor. Biliyorsunuz ne durumda olduklarını.

— Şimdi istirahat paraları ne şekilde ödeniyor?

— Üç gün veya daha fazla olursa istirahat parasını SSK ödüyor. Üç günden azsa Amele Birliği ödüyor.

— Sigortada muayene olan işçi ailelerinden ilaç parasının yüzde yirmisi kesiliyor mu?

— Hayır. Bunu Amele Birliği ödüyor. Fakat işçi arkadaşların başka birçok şikayetleri var. Mesela ağır hastanın yanına birisi refakatçi olarak kalsa her gece için 100 lira para alınıyor. Bir işçi arkadaş böyle bir durumda 9 gün için 900 lira para ödemek zorunda kaldı, Amele Birliği hastanesinde böyle bir şey yoktu.

— Bölgelerdeki dispanserler yeterli oluyormu?

— Hayır. Eskiden ne idiyse yine aynı. Halbuki, alınan kararlarda dispanserlerin işçinin ihtiyacını karşılayacak şekilde genişletilmesi ve hekim sayısının arttırılması vardı.

— Başka ne gibi aksaklıklar var?

— Eskiden işçi arkadaşlarımız istirahat parasını kendi çalıştığı yerde Amele Birliği Sandık Kurulundan alıyordu. Şimdi istirahat parasını SSK ödeyecek. SSK'nın bölümlerde temsilcisi yok. Uzak bölgelerdeki, Kandilli'deki, Amasra'daki, Gelik'teki işçilerin istirahat parası almak için merkeze gelmesi gerekmektedir.

— Bu mesele nasıl halledilebilir?

— SSK'ya Amele birliği ile işbirliği yaparak işçilere yeniden ödeme yapabilir. Veya bütün bölümlerde kendi temsilciliklerini kurması gerekmektedir.

İki sağlık personeli bir günde yüzlerce hastaya hizmet etmek zorunda kalıyor. (Foto — İşçi Davası)

YORUM

Sermaye sınıfı partileri kendi aralarında iktidar için kavga ediyorlar. Bn kavgada küfürleşmekten öteye gidemiyorlar. Birbirlerinin icraatlarına tutarlı bir eleştiri getirmiyorlar. Bu çok normal. Çünkü ne işçi sınıfının ne de diğer emekçilerin meselelerine çözüm getirmek endişesi içinde değiller. Sermaye sınıfına hizmet etmek için yarış içindedirler.

İşte işçilere getirilen sağlık hizmetinin durumu. Bu işi yürütmekle yükümlü kuruluşlar bu görevin sorumluluğunu duymuyorlar. Tam tersine sigortalı işçilere eziyet ediyorlar. İşte maden işçisinin durumu...

Üstelik sağlık işçilerinin sendikal haklarını geri almaya çalışıyorlar. Yeterli sağlık personeli çalıştırmıyorlar. Sağlık hizmetlerinin aksamasına yol açıyorlar. Böylece hem sağlık personelini huzursuz ediyorlar, hem de sağlık personeli ile sigortalı işçileri birbirine düşürmek istiyorlar.

Sendikalaşma sadece devlet sektöründe değil, özel sektörde de engelleniyor. İşte Optilon Fermuar işçilerinin durumu.

Bütün bunlara karşılık sendikacılar ne yapıyor? Türk - İş ve DİSK yöneticileri SSK'da çalışanları yalnız bırakıyor. Tekstil - Sendikası sendikalaşmak istiyen işçileri yalnız bırakıyor. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yöneticileri de maden işçisinin sağlık meselesiyle ilgilenmiyor. Ama işçiler, kendi meselelerinin mücadelesini veriyorlar. Bu mücadeleleri sırasında kendi öncülerini de ortaya çıkaracaklar. İşçi sınıfının bir bütün olduğunu daha iyi kavrayacaklar. Bu bütünlüğün kavranması, işçi sınıfının ekonomik ve siyasi mücadelesini yükseltecektir.

RECEP KÜREKÇİ

OPTİLON İŞÇİLERİ SENDİKALAŞMAK İSTİYOR

Optilon Fermuar Fabrikasının patronu, sendikalaşmak için faaliyet gösteren 20 işçiyi işten atmıştır. Bunun üzerine işçiler direnişe başlamışlardır.

Optilon Fermuar Fabrikası İstanbul Ayazağa semtindedir. Fabrikada 60 işçi çalışmaktadır. İşçilerin 16'sı erkek, geri kalanı kadındır. Çalışma şartları ağırdır. Patron işçileri 10 saat çalıştırmaktadır. İşçilerin ortalama ücreti 1000 lira civarındadır.

İşçiler 22 Ocak 1976 tarihinde sendikalaşmak amacı ile DİSK'e bağlı Tekstil sendikasına müracaat etmişlerdir. Üye fişlerini doldurarak bu sendikaya üye olmuşlardır. Bu arada fabrikanın patronu Özyel Meseri, sendikalaşmaya öncülük eden 20 işçiyi işten atmıştır. Fabrikanın patronu, 1 yıl önce de sendikalaşmaya öncülük eden 7 işçiyi işten atmıştır.

20 işçinin işten atılması üzerine fabrika işçileri direnişe başlamışlardır. 10 gün süren direniş süresinde, üye olmak istedikleri sendikanın yöneticileri direnen işçilere sahip çıkmamıştır. İşçileri sendika üyeliğine kabul etmemişlerdir.

Optilon Fabrikasının direnen işçileri, çevre fabrikalardaki işçiler tarafından madden ve manen desteklenmiştir. Fabrikada bir kısım işçinin direnişi devam etmektedir.

Optilon Fermuar Fabrikasında direnen işçiler bir bildiri yayımlayarak işyerinde meydana gelen olayları açıklamışlardır. İşçiler yayımladıkları bildiride özetle şöyle demişlerdir :

Biz, Optilon Fermuar Fabrikası işçileri, patrona karşı yasal haklarımızı savunmaya karar vererek sendikalaşmaya giriştik. Durumu öğrenen patron, önce iki, sonra 18 arkadaşımızı geçersiz gerekçelerle ve jandarma desteği ile işyerinden attırdı. Bu durum iş müfettişlerinin raporlarıyla tesbit edildi. İş müfettişleri raporlarında işten atılan arkadaşlarımızın «Sendikalaşma faaliyetinden dolayı işten çıkarıldığını» belirtti. Ancak işten atılan arkadaşlarımız buna rağmen sendikaya üye kaydına devam etti.

Bu arada örgütlenmesini yaptığımız ve bize daha önce üye fişleri veren Tekstil Sendikası bize sahip çıkmadı. Örgütlenmemizin tam başarıya ulaşabilmesi için yöneticiler bize hiçbir yardımda bulunmadı. Hatta 10 gün içinde nasıl bu kadar bilinçlendiğimizi bizden sormaya kalktılar. Kar, yağmur yağdığı, jandarmanın çadırımızı söküp arkadaşlarımızı dövdüğü, direnişimiz süresince bizi destekleyen çevre işçileri de bu duruma tanık oldu. 10 günlük direnişimiz süresince davamızın ortaklığının bilincindeki Ayazağa bölgesi işçileri bize maddi ve manevi destek oldular. İşçi sınıfı dayanışması olarak güzel bir örnek verdiler.

Optilon işçileri adına bir grup işçi tarafından yazılan bildiri, «Yaşasın işçi sınıfının dayanışması» diyerek son bulmuştur.

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi : BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.